

ინტერდისციპლინური სამაგისტრო პროგრამა

1. სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: “ეკოლოგია, ბიოგეოგრაფია და ისტორიული გეოლოგია”.
“Ecology, Biogeography and Historical Geology”.
2. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა მაგისტრი (ეკოლოგია, ბიოგეოგრაფია და ეკოგეოგრაფია)
MSc. in Environmental Sciences (Ecology, Biogeography and Eco-Geography)
3. სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი:
ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, არნოლდ გეგეჭკორი
პროგრამა შედგება შემდეგი მოდულებისაგან:
  - “ბიოგეოგრაფია; დედამიწის ბიომები”, “Biogeography; Biomes of the Earth” (ბიოლოგია, Biology; გეოგრაფია, Geography) – ხელმძღვანელი: ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფ. არნოლდ გეგეჭკორი
  - “ეკოლოგია და გარემოს კონტროლი”, “Ecology and Environmental Control” (ბიოლოგია, Biology) – ხელმძღვანელი: ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფ. გია ქაჯაია
  - “გეოგრაფია და გეოეკოლოგია”, “Geography and Geoeontology” (გეოგრაფია, Geography) – ხელმძღვანელი: გეოგრაფიის მეცნ. დოქტორი, პროფ. ნოდარ ელიზბარაშვილი
  - “ისტორიული გეოლოგია”, “Historical Geology” (გეოლოგია, Geology) – ხელმძღვანელი: გეოლოგიის მეცნ. დოქტორი, პროფ. გურამ დონდაძე

5. სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება

მიზანი:

- ფართო პროფილის ბუნებისმეტყველთა მომზადება;
- ცოცხალსა და არაცოცხალ ბუნებაზე ინფორმაციის შედეგად სტუდენტი საგნებსა და მოვლენებზე მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების, ექსტრაპოლაციის უნარის გამომუშავება;
- მაგისტრანტისათვის მულტიდისციპლინური ცოდნის მიცემა ცოცხალსა და არაცოცხალ ბუნებაზე, ნეონტოლოგიურ და პალეონტოლოგიურ სფეროებზე, რაც ასე აუცილებელია ჩვენს ქვეყანაში ეკოტურიზმის (აღნიშნული ტერმინის ეტიმოლოგიის ზუსტი, პირდაპირი გათვალისწინებით) დანერგვა-განვითარებისათვის.
- სტუდენტისათვის საბაზისო, მრავალმხრივი ცოდნის მიცემა, რომლის ინტეგრირება “ტურიზმის მაგისტრის” (Master of Tourism) თუნდაც ერთწლიან კურსში, ფრიად ნაყოფიერ შედეგს გამოიღებს.

შედეგი.

- შემოთავაზებული პროგრამა ის საფუძველია, რომელზედაც დაყრდნობით კურსდამთავრებულს შესაძლებლობა ეძლევა მომავალში სწორი გზით, რაციონალურად განავითაროს თავისი ცოდნა; გადადგას ნაბიჯი სწავლების მისამე ეტაპზე – დოქტურანტურაში.

- მიღებული ცოდნა ბიოლოგიიდან, გეოგრაფიიდან, ისტორიული გეოლოგიიდან, როგორც ითქვა, ფრიად წაადგება დაინტერესებულ პირთ ეკოტურიზმის სფეროში სპეციალიზაციისათვის.
- შემოთავაზებული პროგრამით დაინტერესებული სტუდენტები აითვისებენ საველე და ლაბორატორიული საქმიანობის მეთოდიკას; შეისწავლიან მეცნიერების ჩამოთვლილ დარგებში სპეციფიკური ტერმინებს ინგლისურ ენაზე; დაუფლებიან ფოტოგრაფიას: ლანდშაფტების, კონკრეტული – ცოცხალი თუ არაცოცხალი ობიექტების, ბუნების ძეგლების ფირზე გადატანას; სასურველია აითვისონ სამეცნიერო სტატიის გაფორმება, მეცნიერების თემაზე მოხსენების შედგენის სტრუქტურა.

დასაქმების სფერო. სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები (ბიოლოგიის, გეოგრაფიის, გეოლოგიისა და სხვა პროფილით); ადგილობრივი, რეგიონული და საერთაშორისო ეკოლოგიური, გეოეკოლოგიური და სხვა პროექტები; კერძო კომპანიები (BP, BTC, GPC და სხვა), რომლებსაც აქვთ გარემოსდაცვითი პროგრამები; გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის, სოფლის მეურნეობის, განათლების და მეცნიერების, ეკონომიკის, თავდაცვის, საგარეო საქმეთა სამინისტროები; სატყეო, მიწათმოქმედების, კადასტრისა და სხვა დეპარტამენტები; ნაკრძალები, ეროვნული პარკები და ზოოლოგიური პარკები; კერძო ზოო- და ბოტანიკური ბაღები და ა.შ. მუნიციპალური სამსახური; ტურისტული სააგენტოები; სასწავლო-საგანმანათლებლო ორგანიზაციები – სკოლები, კოლეჯები, უმაღლესი სასწავლებლები, მუზეუმები და ა.შ.

5. სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები.

- სამაგისტრო პროგრამაზე ჩაბარება შეუძლიათ ბიოლოგიის და გეოგრაფიისა და გეოლოგიის ბაკალავრის ხარისხის მქონე პირებს. ასევე შესაძლებულია მაგისტრატურის სათანადო კურსი გაიარონ უნივერსიტეტის ზუსტი და საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტის სხვა დარგებდამთავრებულმა ბაკალავრებმა – ქიმიკოსებმა, ფიზიკოსებმა, მათემატიკოსებმა და ა.შ. ამიტომ, საგამოცდო პროგრამა აგებული იქნება სამი დარგის ფუნდამენტურ ცნებებსა და პრინციპებზე, რომელთა ათვისების შესაძლებლობა ექნებათ არაბიოლოგებსაც – გეოგრაფებსა და გეოლოგებს (სამუშაო გამოცდილება აუცილებელი არ არის).
- მაგისტრატურაში ჩაბარების მსურველებმა სასურველია წარმოადგინონ ინფორმაცია სამეცნიერო კონფერენციებში, ექსპედიციებში მონაწილეობის შესახებ (აღნიშნული ინფორმაცია საგალდებულო არ არის, იგი უპირატესობას ანიჭებს სტუდენტს მისაღებ გამოცდებში ერთნაირი ქულების მოპოვების შემთხვევაში).
- ფრიად სასურველია პროგრამაზე შემომსვლელი ფლობდეს ძირითად კომპიუტერულ პროგრამებს.
- უცხო ენის (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, რუსული) ცოდნა - **B1 დონეზე.**

საგამოცდო საკითხები

ეპოლოგია (გარემოს ქიმიით)

1. სწავლება ბიოსფეროს შესახებ
2. ეკოსისტემები და ბიოცენოზები
3. კვებითი ჯაჭვები, ეპოლოგიური პირამიდები
4. ატმოსფეროს ქიმია
5. წყალი და მისი ცვლილება ანთროპოგენული ფაქტორის გავლენით

ლიტერატურა:

1. გ. სუპატაშვილი, გ. ქაჯაია, “გარემო და ადამიანი”, თსუ, 2001

ბიოგეოგრაფია

1. ბიოგეოგრაფიის საგანი და ამოცანები
2. არეალი, ორგანიზმთა გავრცელება; ვიწრო და ფართო არეალები; ცნება პალეონდემებსა და ნეონდემებზე
3. ორგანიზმთა ჰოლარქიკული არეალი, მასში შემავალი ორი სამეფო (ოლქი)
4. დედამიწის ბიომები: ზომიერი კლიმატის სტეპები
5. დედამიწის ბიომები: ტუნდრა

ლიტერატურა:

1. ქ. მგელაძე, “ბიოგეოგრაფია”, 1983 (1, 3, 4, 5 საკითხები).
2. ა. ჯანაშვილი, “ზოოგეოგრაფია”. 1974 (2 საკითხი)
3. რ. გაგნიძე, “მცენარეთა გეოგრაფია”, 1996 (2 საკითხი)
4. არნ. გეგეჭკორი, “ბიოგეოგრაფია, დედამიწის ბიომები”, თსუ, ელექტრონული გერსია (291-316; 371-386 გვ., 4, 5 საკითხები)

გეოგრაფია

1. გეოგრაფიული გარსის ზოგადი კანონზომიერებები
2. მთიანი ტერიტორიების გეოგროლოგიული პრობლემები
3. საქართველო და მსოფლიო
4. საქართველოს გეოგრაფიული (ზოგად-გეოგრაფიული, ფიზიკურ-გეოგრაფიული, ეკონომიკურ-გეოგრაფიული და გეოპოლიტიკური) მდებარეობა
5. საქართველოს რეკრეაციული რესურსები

ლიტერატურა:

1. “საქართველოს გეოგრაფია”. სახელმძღვანელო უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებისათვის, ავტორთა კოლექტივი, თსუ, 2003

ისტორიული გეოლოგია

1. ისტორიული გეოლოგიის არსი
2. გეოქრონოლოგიული სკალა, ანუ წელთაღრიცხვა (ერები, პერიოდები, ეპოქები)

3. პალეონტოლოგიური მეცნიერების არსი
4. დედამიწის გეოლოგიური განვითარების ისტორია (კამბრიულისწინა – არქეული, პროტეროზოული)
5. დედამიწის გეოლოგიური განვითარების ისტორია (პალეოზოურ-მეზოზოურ-კაინოზოური ერების განმავლობაში)

ლიტერატურა:

1. გ. ღონდაძე, “გეოლოგიის საფუძვლები”, თსუ, 2001
2. გ. ღონდაძე, “პალეონტოლოგია” (ლექციების კურსი, ხელნაწერი ბეჭდური სახით)